

at faae Tienden betalt efter Kapitelstarten, faar den Pris, som han virkelig har Krav paa.

N. Andersen: Vi, der have indbragt dette Forslag, ere ganske vist enige med den høitæredede Indenrigsminister i, at vi ikke vilde tilføie Nogen nogen Uret ved dette Forslag; men det er en meget vanskelig Sag at udfinde, hvorledes man skal bestemme, hvad der skal være Bederlag for Tienden, naar ikke Kapitelstarten skal bestemme Prisen. Den ærede Minister nævnte, at, medens det paa Verne havde været Tilfældet i nogle Aar, at Tiendeieerne kunde sælge Tiendekornet til en højere Pris end Kapitelstarten, saa havde man omvendt i Sylland ikke kunnet faae den Pris for Tiendekornet. Naar man nu skulde komme til det Resultat, at Tiendeieerne paa Verne skulde have noget Mere end Kapitelstarten, saa maatte man konsekvent ogsaa komme til, at i Sylland skulde Tiendeyberne kunne slippe med noget under Kapitelstarten. Det vil imidlertid være en meget vanskelig Sag at træffe nogen Bestemmelse i saa Henseende, som kan være retfærdig ikke alene i Diebliffet, men som kan vedblive at være det i Fremtiden. Naar det nu forholder sig saaledes, at man i en Række af Aar har kunnet sælge Tiendekornet paa Verne til en højere Pris end Kapitelstarten, saa ligger det, som jeg allerede en Gang har berørt, noget i tilfældige Omstændigheder. Naar nemlig Kornpriserne begynde meget høit om Efteraaret strax efter Høsten og vedblive at falde til efter Nytaar, saa kan man i Reglen sælge Tiendekornet til en højere Pris end Kapitelstarten, især naar Yberne ville levere det tidligere, end de behøve det, nemlig i December. I saa Fald ere Kjøbmændene i Almindelighed ikke villige til at give noget Mere end Kapitelstarten. Men for nogle Aar tilbage stilledes Priserne sig anderledes; og naar Kornpriserne strax efter Høsten ere lave og vedblive at stige indtil henimod Foraaret, saa ville Kjøbmændene vel vogte sig for den Slags Handel, og saa ville de mange Gange neppe købe Kornet til Kapitelstarten. Der er Ingen, der borger for, at saadanne Aaringer ikke kunne indtræde snart igjen, det kan lige saavel blive Tilfældet, som at vi skulle beholde den samme Gang i Priserne, som vi have havt i de senere Aar. Jeg tror derfor, at man vil være i stor Forlegenhed med at bestemme det fulde Bederlag for Tiendekornet, naar man ikke vil holde sig til Kapitelstarten. Derfor have vi foreslaaet dette og ikke noget Andet; men det er selvfølgelig ønskeligt at se Sagen drøftet og tagen under Overveielse fra alle Sider. Med Hensyn til hvad det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgfreds (S. Madsen) fremhævede, at han havde ønsket, at vi med det Samme vilde have foresøgt en fuldstændig Afløsning af Tienden, saa have vi ganske vist ikke villet indlade os derpaa om ikke af andre Grunde, saa, af den, at det vilde have lange Udgifter med at faae det gennemført, medens vi

troede, at det ikke vilde støde paa særdeles stor Modstand at faae dette lille Lovforslag gennemført, som vi her have tilladt os at fremlægge. Og er det ærede Medlem enigt deri, vil jeg haabe, at han og hans Venner ville afholde sig fra at føre saadanne Ting ind i Lovforslaget, som i betydelig Grad ville vanskeliggjøre dets Tilendbringelse. Det er det, jeg har at yttre til, hvad der er blevet fremhævet, og jeg haaber, at man vil lade Sagen gaa videre.

Indenrigsministeren: Jeg vil blot gjøre en noget supplerende Bemærkning til, hvad det ærede Medlem yttrede, nemlig at det i mange Tilfælde kan være tilfældigt, at der kan opnaas saadanne højere Priser for Korn in natura end Kapitelstarten. Jeg tør ikke benegte, at Sligt kan være tilfældigt; men i mange Tilfælde ligger det ligefrem i den Overenskomsts Ordlyd, som er affluttet mellem vedkommende Tiendeydere og Tiendetagere. Det er mig nemlig bekendt, at der paa Verne er sluttet mange Overenskomster om, at f. Ex. Byg, hvor det leveres, skal være 2rædet Byg. Nu er det en bekendt Sag, at 2rædet Byg har en højere Værdi end det 1rædede, og Kapitelstarten sættes efter en Gjennemsnitspris mellem 1rædet og 2rædet Byg. Det er altsaa naturligt, at, hvor Overenskomsten lyder paa 2rædet Byg, der bliver ligefrem Kornet af en højere Værdi end Kapitelstarten. Ligeledes er det mig bekendt, at det ved det omtalte Forhold med Hensyn til Ybelfesttiden ikke alene afhænger af Yberen, om han vil vise den Imødekommen mod Tiendemodtageren at levere Kornet tidlig, men der er ikke saa Overenskomster, hvor den tidlige Leveringstid ligefrem er kontraktmæssig; det er en Overenskomst mellem de Vedkommende. Disse Overenskomster, det gjentager jeg, ere af privatretlig Natur og fuldstændig lovlige afflutede i Henshold til den bestaaende Lovgivning, og jeg tror ikke, at man vilde kunne tale om Uret, naar der af denne Naturalydelse erhverves et større Udbytte end efter Kapitelstarten. Det er ligefrem en Følge af de mellem Parterne sluttede lovlige Overenskomster.

Chr. Wedersen: Naar der atter og atter er blevet hentydet til, at der paa Verne kan opnaas en højere Betaling for dette Korn end den, som er fastsat i Kapitelstarten, saa mangler her efter min Mening en lille Oplysning, som burde føies til, for at dette Forhold nærmere kan blive klaret, og det er, at, naar de Ybende have faaet Tilføjelse til at møde hos denne eller hin Kjøbmand med deres Tiende, saa blive de hos Kjøbmanden tvungne til, for at undgaa Strid og Ubehageligheder, at levere mere Korn, end Tienden udgjør. Det er ikke sjældent, men mange Gange, at dette er fket. Kjøbmanden forlanger nemlig, at de skulle levere saa meget Korn mere, at det